

**Ministru kabineta noteikumu projekta
"Valsts aizsardzības mācības nometņu izglītojamo un jaunsargu
veselības aprūpes izdevumu apmaksas kārtība"
sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)**

Tiesību akta projekta anotācijas kopsavilkums	
Mērķis, risinājums un projekta spēkā stāšanās laiks (500 zīmes bez atstarpēm)	Tiesību akts sagatavots, lai noteiktu, kādus veselības aprūpes pakalpojumu izdevumus sedz valsts aizsardzības mācības nometņu izglītojamiem un jaunsargiem. Noteikumos paredzēts, ka segtas tiek izmaksas par vakcināciju pret ērcu encefalītu, D vitamīna preparāta iegāde, kā arī tādu veselības pakalpojumu izmaksas, kas saistītas ar traumu, ko izglītojamais guvis valsts aizsardzības mācības nometnē vai Jaunsardzes nodarbībā vai pasākumā. Tiesību akts stāsies spēkā vispārējā kārtībā.

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	Ministru kabineta noteikumu projekts "Valsts aizsardzības mācības nometņu izglītojamo un jaunsargu veselības aprūpes izdevumu apmaksas kārtība " (turpmāk – projekts) izstrādāts, izpildot Valsts aizsardzības mācības un Jaunsardzes likuma 5. panta ceturtās daļas un 20. panta deleģējumu.
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>Šobrīd spēkā ir Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumi Nr.770 "Noteikumi par jaunsargiem apmaksājamiem veselības aprūpes pakalpojumiem, to saņemšanas nosacījumiem un samaksas kārtību" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 770). Šie noteikumi izdoti saskaņā ar Militārā dienesta likuma 17. prim panta piekto daļu un paredz, ka jaunsargiem tiek segti izdevumi par vakcināciju pret ērcu encefalītu, kā arī segti izdevumi par D vitamīna preparāta iegādi. Tāpat arī Jaunsardzes centrs atlīdzina izdevumus par veselības aprūpes pakalpojumiem, kas saistīti ar trumu, kas gūta Jaunsardzes nodarbībās vai pasākumos.</p> <p>2020. gada 3. decembrī Saeima pieņēma Valsts aizsardzības mācības un Jaunsardzes likumu (turpmāk – Likums), ar kuru tiek noteikta valsts aizsardzības mācības īstenošana un kas turpmāk regulēs arī visus Jaunsardzes darbības jautājumus. Vienlaikus ar šī likuma spēkā stāšanos no Militārā dienesta likuma tiek izslēgta 17.¹ panta piektā daļa, kas regulē jaunatnes izglītošanu valsts aizsardzības jomā, jo šāda satura norma ietverta Likumā. Attiecīgi Ministru kabinetam nepieciešams jaunā redakcijā izdot regulējumu par izdevumu atmaksāšanu par veselības aprūpes pakalpojumiem jaunsargiem un, ievērojot Likuma 5. panta ceturtajā daļā noteikto, ka arī izglītojamiem, kuri piedalās nometnē, ir tiesības saņemt apmaksātu veselības aprūpi, ietvert regulējumu par veselības apmaksas kārtību šiem izglītojamiem.</p> <p>Sagatavotajā projektā jaunsargiem noteiktie veselības aprūpes pakalpojumi saglabāti MK noteikumos Nr.770 esošajā apmērā, kā arī saglabāta iedibinātā kārtība šo pakalpojumu atmaksai, kas paredz, ka Jaunsardzes centrs jaunsargam vai nepilngadīga jaunsarga likumiskajam pārstāvim izdevumus atlīdzina. Vienlaikus projektā paredzēts, ka Jaunsardzes centrs var apmaksāt veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēja</p>

		<p>izkratīto rēķinu, ņemot vērā, ka var būt situācijas, kad izglītojamais vai viņa likumiskais pārstāvis to nespēj samaksāt.</p> <p>Ņemot vērā, ka valsts aizsardzības mācības nometnes ir brīvprātīgas un izglītības programma tiek īstenota pēc līdzīgiem principiem kā Jaunsardzē, projektā paredzēts noteikt, ka arī nometņu izglītojamiem tiks segti izdevumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) par vakcināciju pret ērcu encefalītu (ja vakcinācija veikta ne agrāk kā vienu gadu pirms nometnes un ne vēlāk kā nedēļu pirms nometnes); 2) D vitamīna preparāta iegādi (ja tā lietošanu pirms dalības nometnē noteikusi ārstniecības persona); 3) saistībā ar valsts aizsardzības mācības nometnē gūtu traumu; 4) izglītojamiem, kuri sasnieguši 18 gadu vecumu – par līdzmaksājumu par veselības aprūpes pakalpojumu, kas saistīts ar izziņas saņemšanu par veselības stāvokli (ne agrāk kā 3 mēnešus pirms nometnes sākuma). <p>Valsts aizsardzības mācības nometnēs nodarbības lielākoties plānotas ārā, tostarp arī mežainā apvidū, tādēļ izglītojamiem nepieciešama profilaktiska vakcinācija pret ērcu encefalītu. Jāņem vērā, ka valsts šobrīd nodrošina bezmaksas vakcināciju pret ērcu encefalītu tikai bērniem, kuru deklarētā dzīves vieta ir valsts noteiktajās endēmiskajās teritorijās, bet valsts aizsardzības nometnēs piedalīsies jaunieši no visas Latvijas, turklāt daļa no viņiem būs sasniegsi pilngadību, attiecīgi viņiem bezmaksas vakcīnas vispārējā kārtībā nepienākas.</p> <p>Ņemot vērā pētījumus par D vitamīna trūkumu Latvijas iedzīvotāju vidū un šī vitamīna ietekmi uz kaulu veselību un citām funkcijām ārpus skeleta sistēmas, gadījumos, kad ārstniecības persona būs izglītojamam noteikusi to lietošanu pirms nometnes, Jaunsardzes centrs atmaksās izdevumus par D vitamīna preparāta iegādi.</p> <p>Valsts aizsardzības mācības nometņu izglītojamiem tiks piemēroti tādi paši nosacījumi attiecībā uz veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanu un apmaksas kārtību, kādi līdz šim noteikti jaunsargiem, jo šīs abas personu grupas atrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos</p>
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un publiskas personas kapitālsabiedrības	Aizsardzības ministrija un Jaunsardzes centrs.
4.	Cita informācija	<p>Projekta izpildi Aizsardzības ministrija nodrošinās tai piešķirto budžeta līdzekļu ietvaros.</p> <p>Tiesības saņemt izdevumu atmaksu par vakcināciju pret ērcu encefalītu vai D vitamīna preparāta iegādi izmanto salīdzinoši neliela daļa jaunsargu. Piemēram, 2020. gadā par vakcināciju pret ērcu encefalītu tika saņemti 123 iesniegumi (mazāk kā 2% no kopējā jaunsargu skaita) un kopumā Jaunsardzes centrs izglītojamiem vai viņu likumiskajiem pārstāvjiem par to atlīdzināja 4566,81 EUR. D vitamīna preparāta iegādi tika lūgts atmaksāt 9 iesniegumos un Jaunsardzes centrs kopumā atlīdzināja 107,89 EUR. 2020. gadā viens jaunsargs Jaunsardzes pasākumā guva traumu un attiecīgi Jaunsardzes centrs apmaksāja ar to saistītos izdevumus 20 EUR.</p>

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu		
1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē, vai varētu ietekmēt	Projekts skar līdz 8000 jaunsargu un jauniešus, kas piedalīsies valsts aizsardzības mācības nometnēs (nākotnē 2000-3000 jauniešus gadā), kā arī viņu likumiskos pārstāvjus.
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Projekts šo jomu neskar.
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
4.	Atbilstības izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
5.	Cita informācija	Nav.

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
Projekts šo jomu neskar.

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu		
1.	Saistītie tiesību aktu projekti	Līdz 2021. gada 28. februārim jāsaņem Ministru kabineta noteikumi par kārtību, kādā nodrošināma drošība Jaunsardzes centra organizētajās nodarbībās un pasākumos, kā arī Ministru kabineta noteikumi, kas noteiks valsts aizsardzības mācības nometņu organizēšanas un darbības kārtību. Ar šiem noteikumiem spēku zaudēs Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumi Nr.770 "Noteikumi par jaunsargiem apmaksājamiem veselības aprūpes pakalpojumiem, to saņemšanas nosacījumiem un samaksas kārtību"
2.	Atbildīgā institūcija	Aizsardzības ministrija
3.	Cita informācija	Nav

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām
Projekts šo jomu neskar.

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes		
1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	Sabiedrības pārstāvji varēs līdzdarboties projekta izstrādē pēc tā publiskošanas Aizsardzības ministrijas tīmekļvietnē www.mod.gov.lv . Minētajā tīmekļvietnē tiks publicēts paziņojums par līdzdalības iespējām Projekta izstrādes procesā saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 25. augusta noteikumiem Nr. 970 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā".

2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	Paziņojums par sabiedrības līdzdalības iespējām noteikumu projekta izstrādes procesā 2020. gada _____ ievietots Aizsardzības ministrijas tīmekļvietnē _____. Sabiedrības pārstāvji var izteikt savu viedokli par projektu rakstveidā pēc tā publicēšanas minētajās tīmekļvietnē.
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	Projekts šo jomu neskar.
4.	Cita informācija	Nav.

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām

1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Aizsardzības ministrija, Jaunsardzes centrs, Nacionālie bruņotie spēki.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	Valsts pārvaldes institucionālā sistēma netiek mainīta. Jaunas iestādes vai jaunas struktūrvienības netiek veidotas, nav paredzēts likvidēt vai reorganizēt esošās institūcijas. Projekta izpilde tiks nodrošināta esošo cilvēkresursu ietvaros.
3.	Cita informācija	Nav.

Ministru prezidenta biedrs,
aizsardzības ministrs

Artis Pabriks

Vizē:
Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs

Jānis Garisons

Liepīņa, 67335013
liene.liepina@mod.gov.lv